

zakelijk gevolg; vooral waar het de pathognose geldt, berust mijns inziens het verschil in opvatting heel duidelijk op een misverstand.

Zooals voor het uitbreken van elke neurose, zoo wordt ook voor eene traumatische eene praedispositie van het individu geeischt.

Dagelijks worden honderden personen door een meer of minder ernstig trauma getroffen, doch slechts enkele reageeren daarop met neurotische verschijnselen. Het trauma zelf kan voor het optreden der neurose zeker geen hoofdmoment zijn, want dit is dikwijls uiterst gering; de met het ongeval gepaard gaande emotie, schrik en angst moeten dus als de belangrijkste oorzaak worden aangemerkt. Met welke verschijnselen nu het individu zal reageeren, hangt van allerlei omstandigheden af, zijn psychische constitutie echter bepaalt of deze meer een hysterisch of een neurasthenisch (psychasthenisch) karakter zullen dragen.

't Is een bekend feit, dat het aantal gevallen van traumatische neurosen, vooral na het inwerking treden der Ongevallenwet, zoowel in Duitschland als bij ons, aanmerkelijk is toegenomen. Het ligt voor de hand, dat aan eenig verband tusschen deze feiten moet gedacht worden.

Strümpell o. a. heeft dit ingezien en meent op grond van even genoemd verschijnsel, dat het steeds denken en tobben over de mogelijkheid en grootte der schadeloosstelling of uitkeering z.g. Begehrungsvorstellungen de meeste verschijnselen der neurose in het leven roept. Bij een tot neurose gedisponeerd individu, wiens nerveuse veerkracht tengevolge van het trauma en de daarmee gepaard gaande emotie, schrik enz. sterk is afgenomen, zou zich nu de vrees om invalide te worden ontwikkelen en naast deze of hand in hand met deze de begeerte om door schadeloosstelling of rente in zijn onderhoud te kunnen voorzien. Door deze vrees en begeerte zou de geheele gedachtengang van den lijder beheerscht worden. Meer en meer zal zich bij hem de vaste overtuiging vestigen, dat hij tot zijn werk niet in staat is; de nerveuse verschijnselen pijnen, paraesthesien, paresen enz., waarop hij deze vrees grondt, zal hij meer en steeds nauwkeuriger gadeslaan, terwijl alles waarin hij vroeger belang stelde op den achtergrond raakt. Natuurlijk zal de lijder, waar hij krachtens de Ongevallenwet of Invaliditeitsverzeke-